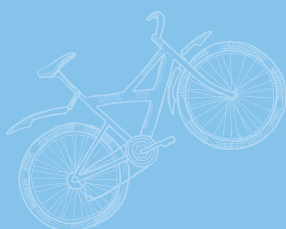
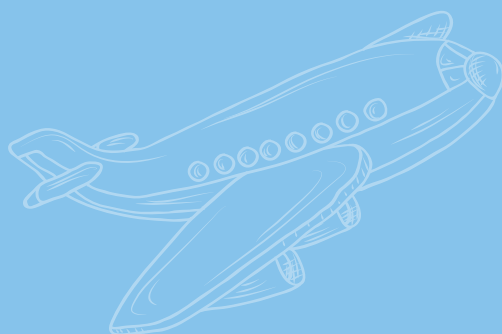
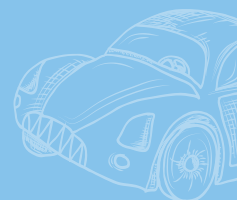
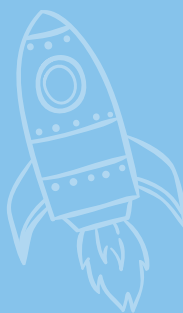

Voorlezen, kijken & spelen - voertuigen

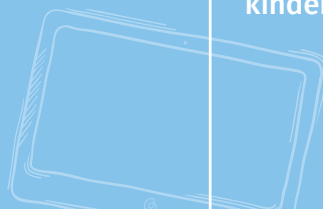

Tijdens de
Kinderboekenweek
staan voertuigen
centraal. Hierbij
zijn diverse media
inzetbaar.

Wij werken
aan de
toekomst van
bibliotheken

Voor pedagogisch
medewerkers in de
kinderopvang.

Voorlezen, kijken & spelen - voertuigen

Tijdens de Kinderboekenweek Reis mee!, van 2 t/m 13 oktober 2019, staan kinderboeken over voertuigen centraal. Natuurlijk speelt het kinderboek een grote rol, maar er worden ook andere media gebruikt om dit thema aan te bieden. Ook met peuters kan je voorlezen, kijken en spelen rondom dit thema.

TIP:

Verspreid alle activiteiten over het aantal dagen of weken dat het thema voertuigen centraal staat.

Voorlezen

Boer Boris gaat op pad! Maar hoe gaat hij? Met de tram, de trein, de tractor of... Boer Boris weet het! Door het interactief voorlezen van **Boer Boris, hoe gaan we erheen?** wordt het thema voertuigen geïntroduceerd.

Doelen

Taalontwikkeling:

uitbreiding woordenschat, plaatjes herkennen en aanwijzen, vragen beantwoorden.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

bevorderen van het samen spelen.

Cognitieve ontwikkeling:

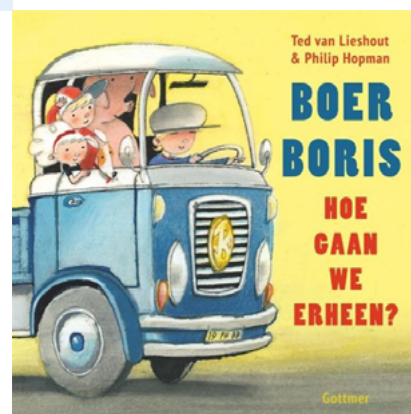
bevorderen taalbegrip, onthouden, verbanden leggen en sorteren.

Introductie

Bekijk de voorkant van het boek. Wat is er te zien? Over wie zou dit boek gaan? Lees de titel voor. Boer Boris en zijn broertje en zusje gaan ergens heen, maar waarheen? En hoe dan? Vertel hoe jij vandaag naar de kinderopvang bent gekomen en vraag vervolgens hoe de kinderen bij de kinderopvang zijn gekomen.

Tijdens het voorlezen

Lees het boek voor en stel af en toe een vraag naar aanleiding van het verhaal en de prenten. Door alle kinderen actief te betrekken bij het voorlezen, vergroot je het verhaalbegrip. Omdat het verhaal op rijm is geschreven, kan je de peuters aansporen om de laatste zin af te maken. Zeker wanneer het boek voor een tweede of derde keer wordt voorgelezen. Bijvoorbeeld:

Liedtekst:

'Boer Boris, Boer Boris,
waar gaan we naartoe?
We gaan naar Den Haag,
want daar moeten we zijn.
Ja, maar hoe? Ja, maar hoe?
We gaan met de ...'

Maak de laatste zin niet af maar geef de peuters de gelegenheid om aan te vullen: '... trein!'

Na het voorlezen – praten en naspelen

Bespreek het verhaal nog eens. Wat gebeurde er ook alweer? Spoor de peuters eventueel aan door het stellen van vragen. Bijvoorbeeld:

- Waar ging Boer Boris allemaal naartoe?
- Met welk voertuig ging Boer Boris naar het strand?
- Met welk voertuig ging Boer Boris naar Den Haag?

Om het boek op een andere manier te beleven kunnen de kinderen het verhaal ook naspelen. Lees het boek nog eens voor (of vertel het na) en laat de kinderen hier vrij op bewegen en spelen met elkaar. Leg de nadruk op de verschillende voertuigen die in het verhaal voorkomen. Doe eventueel bewegingen voor.

Na het voorlezen – benoemen en sorteren

De peuters hebben vast nog niet alle voertuigen uit het boek in het echt gezien. Praat met de kinderen over een selectie van de voertuigen (bijvoorbeeld, de auto, bus, trein, boot en het vliegtuig) aan de hand van realistisch speelgoed of foto's. Vertel er over en laat de peuters de voertuigen benoemen. Stel verdiepende vragen zoals:

- Wie is er wel eens met de bus geweest? Hoe gaat dat?
- Wie heeft er wel eens in de trein gezeten? Hoe gaat dat?
- Rijd een trein op dezelfde weg als een bus? En een boot?

De laatste vraag leidt naar de verschillende categorieën binnen de voertuigen. Voertuigen die rijden over de weg, over het spoor, varen over het water of voertuigen die vliegen door de lucht. Zorg voor afbeeldingen van deze categorieën en laat de (oudste) peuters de verschillende voertuigen sorteren.

Laat de kinderen vervolgens de verschillende voertuigen nog eens ervaren door zelf als auto's, bussen, boten, treinen en vliegtuigen door de ruimte te bewegen. Past daar ook een geluid bij?

TIP:

Ga met de peuters naar buiten. Welke voertuigen zijn daar allemaal te zien?

Kijken

Van het peuterprogramma *Het Zandkasteel* van NTR is er ook een aflevering te vinden rondom het thema vervoersmiddelen. Bekijk de aflevering [hier](#). Je kunt er ook voor kiezen om alleen een fragment te tonen. Gebruik bijvoorbeeld het fragment waarin te zien is hoe Toto, Sassa en Koning Koos 'treintje' spelen. Van minuut 01:34 tot 03:59.

Doelen

Taalontwikkeling:

uitbreiding en verdieping woordenschat.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

bevorderen van het samen spelen, rollenspel, op de beurt wachten en rekening houden met anderen.

Cognitieve ontwikkeling:

onthouden, verbanden leggen, denken in symbolen, bevorderen taalbegrip en fantasie.

Motorische ontwikkeling:

bevorderen grove motoriek.

Introductie

Zet voor het kijken van het fragment een rijtje stoelen klaar en bijpassende voorwerpen zoals treinkaartjes een fluitje en (conducteurs)pet en een (zak)horloge. Vertel de peuters dat ze naar *Het Zandkasteel* gaan kijken.

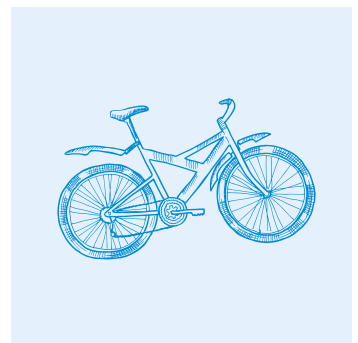
Na het kijken – treintje spelen

Praat kort na over het fragment en verwijst ook nog eens naar het boek *Boer Boris, hoe gaan we erheen?* Weten de kinderen nog of hier ook een trein in voorkwam? Laat de bijpassende prent eventueel nog een keer zien. Wijs de peuters vervolgens op het rijtje stoelen wat je vooraf klaar hebt gezet. Waarom staan die stoelen toch in een rijtje? En wat ligt er nog meer? Wat kunnen we daarmee doen? Begeleid de kinderen naar het spel dat Toto, Sassa en Koning Koos gespeeld hebben in het fragment. Natuurlijk mogen alle peuters een keer de conducteur spelen. Doe en speel voor waar nodig en benoem wat de peuters allemaal doen. Stel eventueel begeleidende vragen en koppel terug naar het fragment van *Het Zandkasteel*. Bijvoorbeeld:

- Sassa was conducteur, waar kon je dat aan zien?
- Wat doet de conducteur in de trein?
- Wat gebeurt er als iemand geen kaartje heeft?

Na het kijken – zingen en dansen

Vertel dat je ook een liedje kent over de trein. In het liedje wordt nog eens beschreven hoe het er aan toe gaat in de trein en wat de conducteur doet. Zing [het liedje](#) een paar keer voor en beweeg door de ruimte. Nodig de peuters uit om met je mee te zingen en bewegen.

Liedtekst:

De trein die rijdt op wielen, op wielen, op wielen.
De trein die rijdt op wielen, op wielen rijdt de trein.
En daar komt de conducteur en die knipt de kaartjes door.
En dan blaast hij op zijn fluit, nou dan gaat de trein vooruit.
De trein die rijdt op wielen, op wielen, op wielen.
De trein die rijdt op wielen, op wielen rijdt de trein.

Na het kijken – bewegen op de maat

Laat de kinderen een aantal rondjes wandelen op het plein of in het lokaal, allemaal in dezelfde richting op weg naar het 'station'. Na een aantal rondjes kijk je op je horloge en zeg je dat ze hard moeten rennen om de trein nog te halen. Helaas, ze hebben de trein gemist. De peuters stoppen met rennen en wachten al zittend op de volgende trein. Pak een trommel voor de komst van de volgende trein. Geef op de trommel het ritme van de trein aan. Bespreek hoe de snelheid van de trein verandert door langzaam en snel te trommelen. Geef duidelijk aan wanneer de trein begint en stopt. De peuters proberen in de verschillende tempo's te lopen en rennen om op tijd te zijn voor de trein. Na de verschillende ritmes stopt de trein en stappen de kinderen in. Ze vormen een trein door hun handen op de schouders van het kind voor zich te leggen. Het trommelspel herhaalt zich, maar nu moeten de kinderen in de trein hun tempo aan elkaar aanpassen.

Spelen

[Sago Mini Road Trip](#) is een app voor peuters vanaf 2 jaar. Op een speelse en eenvoudige manier kunnen de kinderen chauffeur spelen. Samen met Jinja de kat reizen de kinderen naar de verschillende vriendjes die staan aangegeven op de routekaart. Voor vertrek wordt de koffer ingepakt. Vervolgens zijn er meer dan tien verschillende auto's om uit te kiezen en daarna begint de reis pas echt. Door met de vingers over het scherm te bewegen kan de auto voor- en achteruit verplaatst worden. Springen kan ook door de auto omhoog te slepen. Onderweg wordt er gestopt om de auto te wassen en te tanken. Aan het einde van de reis staat het vriendje Jinja op te wachten om samen op de foto te gaan.

TIP:

Een andere leuke en geschikte app binnen het thema voertuigen is de **Kleine luchthaven**.

Doelen

Taalontwikkeling:

uitbreiding en verdieping woordenschat, gedachten onder woorden brengen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

bevorderen van het samen spelen, rollenspel, op de beurt wachten en rekening houden met anderen.

Cognitieve ontwikkeling:

onthouden, verbanden leggen, waarnemen, instructies opvolgen, bevorderen van taalbegrip en fantasie.

Motorische ontwikkeling:

bevorderen fijne motoriek.

Introductie

Blik met de kinderen terug op de vorige activiteiten en vertel vervolgens kort over de app: we hebben gelezen over op reis gaan met verschillende voertuigen in **Boer Boris, hoe gaan we erheen?** En na het kijken van **Het Zandkasteel** hebben we treintje gespeeld, een liedje gezongen over treinen en waren we zelf hele langzame en hele snelle treinen! Straks gaan we zelf op reis en auto's besturen met het spel **Sago Mini Road Trip**. Praat met de kinderen over het besturen van een auto. Waar denken de kinderen aan (gas geven, remmen, sturen)? Laat daarna de app zien. Toon de verschillende onderdelen van de app en doe het kort voor.

Spelen met de app

Deel de kinderen in groepjes en laat ze spelen met de app. In de app is geen auditieve ondersteuning aanwezig. Jij, als begeleider, kan de kinderen ondersteunen bij de app door te benoemen wat er gebeurt en aanwijzingen te geven. Wat gebeurt er als je met je vinger de auto naar voren/achteren/omhoog sleept? Stel interactieve vragen zodat de kinderen het spel nog beter begrijpen.

Na de app – ik ga op reis en neem mee

Voordat de kinderen in de app op reis gingen moest er een koffer ingepakt worden. Want wanneer je op reis gaat heb je natuurlijk wel een en ander nodig. Leg in het midden van de kring een open koffer neer en hiernaast herkenbare voorwerpen. Denk aan verschillende soorten kledingstukken, een handdoek, tandenborstel enz. Wijs één voor één de voorwerpen aan en laat de kinderen deze benoemen en voelen. Wat doe je ermee? Vervolgens gaan we de koffer vullen; ik ga op reis en neem mee.... Geef elke peuter een beurt om een voorwerp

uit te kiezen, te benoemen en in de koffer te doen. Als alle voorwerpen in de koffer zitten vraag je de peuters nog eens goed te kijken. Wat zit er allemaal in? Laat hen vervolgens de ogen dicht doen en haal een voorwerp uit de koffer. Wat is er weg? Herhaal dit een aantal keer. Door middel van een knutselopdracht kunnen de peuters vervolgens allemaal hun eigen 'koffer' vullen met afbeeldingen uit reclamefolders.

Na de app – autorijden

Nu alle koffers zijn ingepakt kan de reis beginnen. Geef alle peuters een speelgoedauto om mee te rijden en doe zelf ook mee (of laat het speelgoed achterwege en beweeg door de ruimte). Benoem wat je onderweg tegenkomt en wat je doet en nodig de kinderen uit mee te doen. Voorbeeld:

Zo, de koffer ligt achterin de auto, we gaan op weg! Ik start de auto en geef gas. De auto gaat langzaam vooruit. Ik ga naar links en dan naar rechts. Nu ga ik iets sneller rijden. Wat een mooie bomen staan er langs de weg. In de verte zie ik een berg, de weg wordt steeds steiler. Ik rijd weer wat langzamer. Wat een mooi uitzicht is er bovenop de berg. Ik stop even om te kijken, prachtig. Er is ook een tankstation, ik zal gelijk even tanken. Ik draai de dop van de tank, steek de slang in het gat en druk de hendel in. Ik wacht, en wacht, en wacht totdat ik een harde klik hoor. De tank zit vol! Ik hang de slang terug en doe de dop op de tank. In het tankstation betaal ik voor de benzine. Daarna stap ik weer in en start de auto. Nu gaan we bergje af. Steeds sneller en sneller rijden we. Volgens mij zijn we er bijna. Ik ga naar links en naar rechts en ja hoor, daar zie ik het huis van opa en oma al. Ik rem af en parkeer voor de deur. Een stukje vooruit, een stukje achteruit en ik stop de auto. Gelukkig we zijn veilig aan gekomen.

Geef vervolgens een peuter de beurt om zijn reis te beschrijven. Help met het benoemen van de acties en stel vragen om het kind op weg te helpen. Herhaal een paar keer. Een andere mogelijkheid is om de kinderen vrij te laten spelen en genoeg materialen aan te bieden om zelf wegen te bouwen om op te rijden.

TIP:

*De verschillende media en activiteiten in dit document passen bij de methodes Ik & Ko **Op reis**, Schatkist **Eropuit** en Piramide Verkeer: **Broem, tingeling!***

